

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3034

Warszawa, 7 stycznia 2015 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o funkcjonowaniu
górnictwa węgla kamiennego w latach
2008-2015 oraz niektórych innych
ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jacka Brzezinkę.

(-) Urszula Augustyn; (-) Artur Bramora; (-) Jacek Brzezinka; (-) Jan Bury;
(-) Alicja Dąbrowska; (-) Stanisław Gawłowski; (-) Rafał Grupiński;
(-) Katarzyna Hall; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Marcin Kierwiński;
(-) Domicela Kopaczewska; (-) Tomasz Lenz; (-) Izabela Katarzyna
Mrzygłocka; (-) Paweł Olszewski; (-) Janusz Piechociński; (-) Jan Rzymelka;
(-) Marek Sawicki; (-) Wiesław Suchowiejko; (-) Iwona Śledzińska-
Katarasińska; (-) Marcin Święcicki; (-) Jan Vincent-Rostowski.

Ustawa

z dnia 2015 r.

**o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 – 2015
oraz niektórych innych ustaw**

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379, z 2011 r. Nr 163, poz. 981 oraz z 2014 r. poz.1069 i poz. 1395) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego, w tym:

- 1) zasady restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw górniczych;
- 2) zasady likwidacji kopalń;
- 2a) zasady restrukturyzacji zatrudnienia w kopalniach likwidowanych;
- 3) zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej "ekwiwalentem pieniężnym", rent wyrównawczych, wydawania bezpłatnego węgla w naturze, a także wypłaty zaległych wynagrodzeń;
- 4) warunki uzyskania dofinansowania na inwestycje początkowe;
- 5) zasady sprawowania nadzoru właścicielskiego;
- 6) szczególne uprawnienia gmin górniczych;
- 7) działania wspierające czyste technologie węglowe oraz monitoring funkcjonowania górnictwa;
- 8) źródła finansowania zadań określonych w ustawie.”;

3) uchyla się art. 7;

4) w art. 8 ust. 1 - 3 otrzymują brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnicze, którego podstawowym przedmiotem działalności jest prowadzenie likwidacji kopalni, zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zagospodarowywanie majątku likwidowanej kopalni, zbędny majątku

przedsiębiorstwa górniczego, tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanej kopalni, wykonuje te czynności z dotacji oraz innych źródeł finansowania, jeżeli likwidację tej kopalni rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2016 r.

2. Prowadzenie likwidacji kopalń, których likwidację rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2016 r. oraz zadania związane z naprawianiem szkód wywołanych ruchem zlikwidowanego zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, są finansowane z dotacji budżetowej.

3. W przypadku gdy likwidację kopalni rozpoczęto po dniu 1 stycznia 2016 r., przedsiębiorstwo górnicze finansuje likwidację kopalni z funduszu likwidacji zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze.”;

5) po art. 8 dodaje się art. 8a – 8f w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Przedsiębiorstwo górnicze może przed dniem 1 stycznia 2016 r. zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię prowadzącą wydobywanie węgla kamiennego w celu przeprowadzenia jej likwidacji.

2. Zbycie, o którym mowa w ust. 1 jest równoznaczne z podjęciem decyzji o likwidacji, o której mowa w art. 6

3. Likwidacja kopalni przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 finansowana jest z dotacji budżetowej oraz innych źródeł finansowania.

4. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 może zbyć zakład górniczy lub jego oznaczoną część nabytą w trybie określonym w ust. 1.

Art. 8b. 1. Przychody z tytułu nabycia przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 kopalni, o której mowa w art. 8a ust.1 nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.)

2. Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy o wartość księgową netto zbywanego mienia.

3. Nie pobiera się podatku od czynności cywilno-prawnych, których stroną jest przedsiębiorstwo górnicze, mających za przedmiot mienie, o którym mowa w art. 8a ust. 1.

Art. 8c. 1. Z dniem nabycia kopalni przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki nabytej kopalni wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze oraz innych ustaw w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do prowadzenia zakładu górniczego, w szczególności staje się stroną umowy o ustanowienie użytkowania górniczego dotyczącego nabytej kopalni oraz wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z koncesji oraz innych decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze. Przepisy art. 6 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio. Do nabycia kopalni, o którym mowa w art. 8a ust. 1 przepisu art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze nie stosuje się.

2. Z dniem nabycia kopalni przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 przejmuje zobowiązania kopalni z tytułu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego tej kopalni, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów. Środki na finansowanie tych zobowiązań pochodzą z dotacji budżetowej.

Art. 8d. 1. Z dniem nabycia kopalni przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy zgodnie z art. 23¹ Kodeksu pracy.

2. Jeżeli dotychczasowy lub nowy pracodawca zamierza podjąć działania dotyczące warunków zatrudnienia pracowników, jest obowiązany do podjęcia negocjacji z zakładowymi organizacjami związkowymi w celu zawarcia porozumienia w tym zakresie, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia przekazania informacji o tych działaniach.

Art. 8e. Nabycie, o którym mowa w art. 8a ust. 1 nie wymaga zgłoszenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ani jego zgody. Art. 13 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r o ochronie konkurencji i konsumentów nie stosuje się.

Art. 8f. W stosunku do nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości niezbędnych do prowadzenia zakładu górniczego kopalni zbywanej na podstawie art. 8a ust. 1, gminom nie przysługuje prawo ich pierwokupu. Przepisu art. 109 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami nie stosuje się.”;

6) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie

„1. Zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, wykonywane przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust 1, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni są finansowane z dotacji budżetowej.”;

7) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„9a. Przedsiębiorca podejmujący działalność górniczą w obszarze likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni przejmuje zadania, o których mowa w art. 9 ust. 1, wraz z obowiązkiem ich finansowania, z chwilą uzyskania w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności górniczej, tytułu prawnego do mienia likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni.”;

8) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1, które nabyło likwidowaną kopalnię zwalnia się z obowiązku zapłaty bieżących wpłat wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, opłat i kar wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w części dotyczącej tych funduszy, z wyjątkiem opłat i kar stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego.”;

9) Po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Restrukturyzacja zatrudnienia w kopalniach likwidowanych

Art. 11 a. 1. W okresie likwidacji kopalni nabytej po 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pracownikom nie posiadającym uprawnień emerytalnych przysługuje:

- 1) urlop górniczy, albo
- 2) jednorazowa bezwarunkowa odprawa pieniężna.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 są przyznawane pracownikowi na jego wniosek za zgodą pracodawcy, jeżeli przed dniem złożenia wniosku nie korzystał z takich uprawnień.

3. Urlop górniczy może być przyznany pracownikowi tylko jeden raz.

4. Osoba korzystająca z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 traci przyznane jej uprawnienie, jeżeli w czasie korzystania z niego:

- 1) podjęła pracę pod ziemią na podstawie stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego,
- 2) nabyła uprawnienia emerytalne.

5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie ograniczają uprawnień określonych ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003r. Nr 90 poz.844 z póź. zm.).

Art. 11 b. 1. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią w kopalni nabytej po 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż cztery lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do czterech lat.

2. Urlop górniczy przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2020 r.

3. Urlop górniczy może być udzielony przez pracodawcę po ustaleniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresów uprawniających pracownika do emerytury oraz okresu urlopu górniczego niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych.

4. Urlop górniczy traktuje się na równi z okresami pracy górniczej uprawniającymi do nabycia uprawnień emerytalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

5. Skorzystanie z urlopu górniczego jest dobrowolne. Urlop górniczy może być przyznany pod warunkiem rozwiązania z pracownikiem z jego inicjatywy umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem zakończenia urlopu górniczego. Uzgodnienie trybu rozwiązania umowy o pracę następuje przed przyznaniem urlopu.

6. Pracownik korzystający z urlopu górniczego nie może korzystać z uprawnienia określonego w art. 11 a ust. 1 pkt. 2 .

Art. 11c. 1. W okresie korzystania z urlopu górniczego, pracownik otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 75% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do podstawy obliczania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się:

- 1) nagrodę z okazji „Dnia Górnika” w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi,
- 2) dodatkową nagrodę roczną w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi,
- 3) nagrodę jubileuszową w wysokości 1/60, a w przypadku ratowników górniczych 1/36 ostatniej wypłaconej pracownikowi,

3. W okresie korzystania z urlopu górniczego pracownikowi nie przysługuje urlop wypoczynkowy.

4. Urlopy górnicze finansowane są przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 z dotacji budżetowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1,
- 2) tryb przyznawania i wypłacania świadczeń, o których mowa w ust. 1,
- 3) tryb rozliczania dotacji budżetowej,
- 4) warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

- biorąc pod uwagę rodzaje oraz zapewnienie sprawności wypłacania świadczeń, o których mowa w ust. 1, na finansowanie których będzie przyznana dotacja.

Art. 11d. 1. Jednorazowa bezwarunkowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikom, z którymi rozwiązywana jest za porozumieniem stron umowa o pracę po dniu 1 stycznia 2015 r., nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r., zatrudnionym na dzień 1 stycznia 2015 r.:

- 1) pod ziemią - przez okres nie krótszy niż 5 lat, nieuprawnionym do urlopu górniczego,

- 2) w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla przez okres nie krótszy niż 5 lat,
- 3) na powierzchni kopalni na czas nieokreślony i posiadającym co najmniej 5-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym, innym niż wymienieni w pkt 2.

2. Pracownikom, o których mowa w ust. 1 pkt 1 przysługuje odprawa, jeśli złożyli wniosek o przyznanie uprawnienia, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2:

1) do dnia 31 grudnia 2015 r. - w wysokości 24 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, o której mowa w art. 11a ust. 1, w której pracownik był zatrudniony,

2) od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. – w wysokości 12 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, o której mowa w art. 11a ust. 1, w której pracownik był zatrudniony.

3. Pracownikom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jeśli do dnia 31 grudnia 2015r., złożyli wniosek o przyznanie uprawnienia, przysługuje odprawa w wysokości 10 – krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla, w której pracownik był zatrudniony.

4. Pracownikom, o których mowa w ust. 1 pkt 3, jeśli do dnia 31 grudnia 2015r., złożyli wniosek o przyznanie uprawnienia, przysługuje odprawa w wysokości 3,6 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, o której mowa w art. 11a ust. 1, w której pracownik był zatrudniony.

Art. 11e. W przypadku nieskorzystania przez pracownika likwidowanej kopalni z uprawnień, o których mowa w art.11 a ust.1 w terminie do dnia zakończenia w niej wydobywania węgla kamiennego pracodawca rozwiązuje umowę o pracę z pracownikiem na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003r. , Nr 90 poz. 844 z późn. zm).

Art. 11f. 1. Restrukturyzacja zatrudnienia w kopalniach likwidowanych finansowana jest przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 z dotacji budżetowej.

2. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, jest pomniejszana o środki pozyskane na ten cel z innych źródeł, w tym ze środków własnych, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

3. Minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, przeznaczy w 2015 roku, ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, nie więcej niż 1 mld zł na pokrycie w latach 2015 - 2018 wydatków z tytułu jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanych kopalni z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia. Środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu przekaże, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w terminie 30 dni od daty wniosku, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

4. Wydatki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na pokrycie w latach 2015 - 2018 kosztów jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanych kopalni z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, skompensowane zostaną w latach 2016-2018 dochodami Funduszu w wysokości nie więcej niż 1 mld zł pochodzącymi z przychodów z prywatyzacji, o których mowa w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji, które przekaże na rachunek Funduszu minister właściwy do spraw skarbu państwa.

5. W celu umożliwienia sfinansowania ze środków pozyskanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń pracowniczych, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt. 2, minister właściwy do spraw pracy - dysponent Funduszu, w terminie 7 dni od daty wniosku ministra właściwego do spraw gospodarki, o którym mowa w ust. 3, dokona zmiany w projekcie planu finansowego Funduszu lub planie finansowym Funduszu na rok 2015 r. przez zwiększenie planowanych wydatków Funduszu powiększających koszty Funduszu o nie więcej niż 1 mld zł z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanych kopalni z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, w ciężar pozostałości środków Funduszu z okresów poprzednich zapisanych w projekcie planu finansowego Funduszu lub w planie finansowym Funduszu jako stan na początek 2015 r.

6. Dysponentem środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych jest minister właściwy do spraw gospodarki.

7. Podstawą przyznania środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a właściwym przedsiębiorstwem realizującym zadania określone w ustawie.

8. Środki przeznaczone na wypłatę jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub niewykorzystane podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 11g. Monitoring zmian stanu zatrudnienia w kopalniach likwidowanych, w tym wykorzystania uprawnień i świadczeń, o których mowa w art. 11 a ust. 1 oraz rejestr pracowników, którzy skorzystali z uprawnień i świadczeń określonych ustawą, prowadzi podmiot określony przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 11h.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych ,
- 2) warunki, tryb przyznawania i wypłacania środków, o których mowa w pkt 1,
- 3) tryb rozliczania środków, o których mowa w pkt 1,
- 4) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanych środków

- biorąc pod uwagę rodzaj oraz zapewnienie sprawności wypłacania jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych, na finansowanie których będą przyznane środki o których mowa w art. 11f,

2. Niewykorzystane środki, o których mowa w art. 11f ust. 3 są zwracane do budżetu państwa w terminie do dnia 31 marca 2019 r.

Art. 11i. Limit wydatków budżetowych, o których mowa w art. 8a ust. 3 i art. 11f w latach 2015 – 2018 wyniesie nie więcej niż 3 mld zł. ”;

12) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownikowi kopalni likwidowanej wchodzącej w skład przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, który uzyska emeryturę lub rentę, jest wypłacany przez ZUS, oprócz emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny.”;

13) uchyla art. 13 ust. 1 pkt 3;

14) uchyla się art. 20;

15) art. 26 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zadań dotyczących zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalń realizowanych w przedsiębiorstwie górniczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1”;

16) uchyla się art. 30.

Art. 2. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 6 z późn. zm.) w art. 56 po ust. 1a wprowadza się ust. 1a¹, 1a², 1a³ w brzmieniu:

„ 1a¹. W latach 2016-2018 przychody z prywatyzacji przekazywane są również na:

- dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tytułem kompensaty wydatków Funduszu powiększających koszty Funduszu w 2015 roku z tytułu przekazania środków Funduszu na wypłaty jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wypłacanych w latach 2015-2018 pracownikom likwidowanych kopalni z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, o których mowa w przepisach o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.

1a². Łączna kwota planowanych przychodów z prywatyzacji, przekazywanych w latach 2016-2018 na dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniesie nie więcej niż kwota przekazana ze środków Funduszu, o której mowa w art. 11 f ust.3.

1a³. Kwoty planowanych przychodów z prywatyzacji, przekazywanych w latach 2016-2018 na dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustali minister właściwy do spraw finansów publicznych w toku prac nad budżetem państwa i określi ustawa budżetowa na dany rok.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Nowelizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 – 2015 jest jednym z działań zmierzających do realizacji „Planu naprawczego Kompanii Węglowej S.A.”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 7 stycznia 2015 r. Wprowadzenie zmian w ustawie jest niezbędne w celu:

- umożliwienia nabycia kopalń przez SRK S.A. i przeprowadzenia ich likwidacji,
- ustanowienia zasad restrukturyzacji zatrudnienia w kopalniach likwidowanych przez SRK S.A.

Zmiany w ustawie o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 – 2015

Zmiana tytułu ustawy (art. 1 pkt 1 projektowanej ustawy) na „ustawa o funkcjonowaniu górnictwa” oraz uchylenie art. 30 (art. 1 pkt 16 projektowanej ustawy) określającego termin obowiązywania ustawy na 31 grudnia 2015 r. spowoduje, iż ustawa będzie obowiązywać bezterminowo. Intencją zmiany terminu obowiązywania jest zapewnienie sektorowi bezpiecznego środowiska regulacyjnego w okresie istotnych i szybkich zmian. Nowa kompleksowa regulacja w tym zakresie, obejmująca całość zagadnień dotyczących restrukturyzacji górnictwa (także jego wcześniejszych etapów) powinna zostać opracowana w możliwie jak najszybszym terminie.

Przepisy ustawy o funkcjonowaniu górnictwa w latach 2008 – 2015 tworzono z założeniem, że Centralny Zakład Odwadniania Kopalń (CZOK) zostanie wydzielony jako z SRK S.A. i jako odrębna spółka będzie realizował zadania związane z prowadzeniem odwadniania. W późniejszym terminie zrezygnowano jednak z tego rozwiązania. W związku z tym konieczne stało się uporządkowanie przepisów: art. 9 ust. 1, art. 10, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 1 pkt 3 (uchylenie), art. 26 ust. 1 pkt. 2 obowiązującej ustawy, poprzez wykreślenie z nich sformułowań dotyczących CZOK (obecnie wszystkie te zadania są realizowane przez SRK S.A.). Przepisy te zmieniane są w art. 1 pkt 6, 8, 12, 13, 15.

W art. 1 pkt. 2 projektowanej ustawy (art. 2 ustawy zmienianej) wprowadzono zmianę porządkową w związku ze zmianą terminu obowiązywania ustawy oraz wprowadzeniem przepisów określających instrumenty restrukturyzacji zatrudnienia (rozdział 3b).

W art. 1 pkt 3 proponuje się uchylenie art. 7 w celu usprawnienia procesu likwidacji.

Zaproponowane w art. 1 pkt 4 projektowanej ustawy nowe brzmienie przepisów art. 8 ust. 1 i 2 umożliwi SRK S.A. nabycie kopalń od KW S.A. oraz finansowanie likwidacji z budżetu państwa.

W art. 1 pkt 5 dodano art. 8a – 8f określające:

- w art. 8a i 8b zasady nabywania kopalń przez SRK S.A. w celu ich likwidacji (m.in. określenie momentu podjęcia decyzji o likwidacji, umożliwienie zbycia kopalni likwidowanej, likwidacja kopalń z budżetu, preferencje związane z podatkiem CIT, obniżenie kapitału zapasowego),
- w art. 8c zakres odpowiedzialności za zobowiązania kopalń nabywanych przez SRK S.A.,
- w art. 8d zasady działań podejmowanych wobec pracowników kopalń likwidowanych,
- w art. 8e i art. 8f wyłącznie stosowania przepisów dotyczących zgłoszenia zamiaru koncentracji kapitału oraz prawa pierwokupu gruntów przez gminy.

Proponowane przepisy mają na celu usprawnienie i przyspieszenie procesu nabywania kopalń oraz obniżenie ich kosztów.

Dodanie art. 9a (art. 1 pkt 7) ma na celu precyzyjne określenie momentu, w którym potencjalny nowy inwestor o obszarze kopalni likwidowanej lub zlikwidowanej przez SRK S.A. przejmuje obowiązki (i wynikające z nich koszty) związane z odwadnianiem kopalni. W przypadku wystąpienia takiej sytuacji proponowany przepis zmniejszy wydatki budżetu państwa na ten cel i uprości czynności od strony formalnej.

W proponowanym brzmieniu art. 10 (art. 1 pkt 8), poza wykreśleniem wyrazów odnoszących się do CZOK, wykreślono także termin zwolnienia SRK S.A. z wpłat na PFRON i NFOŚiGW. Zmiana zmniejszy koszty funkcjonowania SRK S.A. (spółka jest finansowana praktycznie wyłącznie z dotacji budżetowej).

Dodany w art. 1 pkt 9 rozdział 3a „Restrukturyzacja zatrudnienia w kopalniach likwidowanych” określa:

- w art. 11a rodzaje uprawnień (urlop górniczy i jednorazowa bezwarunkowa odprawa pieniężna) oraz ogólne warunki ich przyznawania (każde z uprawnień może być przyznane tylko raz, każda osoba może skorzystać tylko z jednego uprawnienia),
- w art. 11b i art. 11c warunki przyznawania i zasady korzystania z urlopu górniczego i sposób obliczania wysokości świadczenia przysługującego pracownikowi korzystającemu z takiego urlopu oraz źródła finansowania świadczenia, a także delegację do wydania stosownego rozporządzenia dotyczącego wypłacania i rozliczania dotacji budżetowej wydatkowanej na przedmiotowe uprawnienia,
- w art. 11d warunki przyznawania jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych oraz sposób wyliczania ich wysokości (w zależności od grupy zawodowej – pracownicy dołowi, pracownicy przeróbki i pracownicy administracji),
- w art. 11e termin, do którego pracownik musi podjąć decyzję o skorzystaniu z ww. uprawnień (w przypadku nieskorzystania z nich jest z nim rozwiązywana umowa na zasadach określonych w ustawie o zasadach o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

- w art. 11f zasady finansowania jednorazowych odpraw, w tym przede wszystkim zasady przekazania środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracownikach na rachunek Ministra Gospodarki, kompensacji kosztów Funduszu z tego tytułu ze środków pochodzących z prywatyzacji oraz zasady dysponowania tymi środkami przez Ministra Gospodarki,
- w art. 11g, że monitoring zatrudnienia w kopalniach likwidowanych, rejestr pracowników, którzy skorzystali z uprawnień i świadczeń określonych ustawą określa podmiot wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
- w art. 11h upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania stosownego rozporządzenia dotyczącego wypłacania i rozliczania środków budżetowych wydatkowanych na jednorazowe bezwarunkowe odprawy,
- w art. 11i limit wydatków budżetowych w latach 2016 – 2018 na poziomie 3 mld zł.

Ze względu na zasadność sprawowania jednolitego nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w których akcje lub udziały posiada Skarb Państwa, w art. 1 pkt 14 zaproponowano uchylenie art. 20. W efekcie takiej zamiany nadzór właścielski nad spółkami węglowymi będzie sprawował minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.

Zmiany w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji

W art. 2 zaproponowano dopisanie art. 1a¹ – 1a³.

W art. 1a¹ określono, iż przychodów z prywatyzacji w latach 2016 – 2018 przekazywane będą także na dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tytułem kompensaty wydatków Funduszu w 2015 roku z tytułu przekazania środków Funduszu na wypłaty jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych wypłacanych w latach 2015-2018 pracownikom likwidowanych kopalń.

W art. 1a² określono limit kwoty planowanych przychodów z prywatyzacji, przekazywanych w latach 2016-2018 na dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Natomiast 1a³ zobowiązuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w ustawie budżetowej na dany rok kwoty planowanych przychodów z prywatyzacji, przekazywanych w latach 2016-2018 na dochody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Termin wejścia w życie ustawy

Z uwagi na potrzebę bardzo pilnej realizacji działań restrukturyzacyjnych wobec sektora górnictwa węgla kamiennego i jak najszybsze wprowadzenie mechanizmów przewidzianych projektowaną ustawą, proponowane jest zastosowanie siedmiodniowego *vacatio legis*.

Koszt wprowadzenia ustawy

Szacunkowy koszt realizacji zadań przewidzianych ustawą wyniesie 2,3 mld zł.

Ustawa przewiduje finansowanie:

- a. likwidacji kopalń,
- b. wypłaty świadczeń z tytułu urlopu górniczego,
- c. wypłaty jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych.

Likwidacja kopalń i wypłata świadczeń z tytułu urlopu górniczego będzie finansowana z dotacji budżetowej.

Wypłaty jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych będą finansowane ze środków (w wysokości nie większej niż 1 mld zł), które Minister Pracy i Polityki Społecznej przekaze w 2015 r. ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wniosek Ministra Gospodarki na konto wskazane przez tego ministra. Dysponentem tych środków będzie Minister Gospodarki. Ze środków tych będą wypłacane świadczenia do końca 2018 r., a po zakończeniu wypłat różnica między kwotą wnioskowaną a wykorzystaną zostanie zwrócona do budżetu państwa. Koszty jakie z tytułu przekazania środków MG poniesie FGŚP będą rekompensowane przez przekazywanie części przychodów z prywatyzacji na rachunek FGŚP.

Przewidywane wydatki budżetowe wynikające z restrukturyzacji górnictwa wyniosą w latach 2015 – 2018 r. 3 mld zł, w tym w latach 2015 i 2016 wyniosą 2,3 mld zł (w 2015 r. 1,4 mld zł, w 2016 0,9 mld zł). W tej kwocie mieszczą się środki pozyskane z FGŚP w wysokości nie więcej niż 1 mld zł, przeznaczone na wypłaty jednorazowych bezwarunkowych odpraw pieniężnych.

Zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Działania wprowadzone projektowaną ustawą stanowią dozwoloną pomoc publiczną, której zakres jest określony w decyzji Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń.

Projekt podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*.